

Gyermekvédelmi irányelvek
Bagázs Közhasznú Egyesület
2025

1. BEVEZETŐ	3
1.1. Gyermekvédelmi irányelvek célja	3
1.2. Egyesület bemutatása	3
1.3. Milyen szemléletben dolgozunk?	5
1.4. Értékeink	5
2. Definíciók	8
2.1. kiket véd az egyesület?	8
2.2. Mitől védi meg a gyerekeket az egyesület?	8
3. A GYERMEKEK VÉDELMERE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK	13
3.1. Általános felelősség	13
3.2. Az Egyesület elnökének felelőssége	13
3.3. Munkatársak, teamek felelőssége	14
3.4. Jelzés és esetkezelés	16
4. Kommunikációs Irányelv	19
4.1. Általános kommunikációs alapelvek	19
4.2. Az írásos kommunikáció alapelvei	20
4.3. A képmás, hang- és videofelvételek készítésére és felhasználására vonatkozó alapelvek	20
5. Adatvédelem	21
5.1 Biztonságos adatkezelés és titoktartás	21
5.2. Online biztonság	21
Mellékletek	23
1. számú melléklet Adatkezelési tájékoztató gyerek programokhoz és hozzájáruló nyilatkozat képmás és hangfelvétel felhasználásához	23
2. számú melléklet: További tájékoztató munkatársaknak	25
3. számú melléklet: Tájékoztató önkénteseknek	27

1. BEVEZETŐ

1.1. GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELVEK CÉLJA

Jelen irányelv célja, hogy biztosítsa a Bagázs közhasznú Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyermekek és fiatal felnőttek jóllétét és biztonságát, valamint kizárja annak lehetőségét, hogy az Egyesület és az Egyesület munkavállalói, az Egyesülettel szerződéses kapcsolatban álló szakemberek, illetve az Egyesület önkéntesei működésük során bármilyen formában kárt okozhatnak nekik.

További cél, hogy amennyiben mégis bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merült fel, a jelen irányelvben lefektetett átlátható kereteknek köszönhetően az Egyesület hatékony intézkedéseket tudjon tenni az ilyen esetek feltárására, megfelelő intézményi kezelésére és utánkövetésére.

Az irányelv elsősorban tehát a veszélyeztető helyzetek megelőzésének, feltárásának és azonosításának biztosítékait, valamint gyanú esetén az Egyesület részéről történő szükséges lépések felsorolását tartalmazza.

1.2. EGYESÜLET BEMUTATÁSA

A **Bagázs Közhasznú Egyesületet 2011** januárjában **13 önkéntes** alapította. Célunk az volt, hogy **Bagon**, a helyi **cigánytelepen élőket támogassuk** abban, hogy ne a tipikus kényszerpályára kerüljenek. **2017-ben a dányi telepen** is elindítottuk fejlesztő programjainkat. Programstruktúránkat **a helyi igényekhez, szükségletekhez igazítjuk**, a **holisztikus szemléletnek** megfelelően a **közösségi programok** mellett **egyéni támogatást** is nyújtunk azok számára, akik elkötelezettek a változásban és a fejlődésben.

Az elmúlt tíz évben sok tapasztalatot gyűjtöttünk nem csak arról, hogy **hogyan segíthetjük, motiválhatjuk a telepen élőket**, hanem azzal kapcsolatban is, hogy miként lehet vajon azt elérni, hogy a közösség tagjai is elhiggyék: képesek változtatni a helyzetükön. **Munkánk alapelve: nem adomány osztunk, mert az tartósítja a függést, helyette valódi esélyt adunk a változásra!**

Az alábbi összefoglaló a Bagázs által használt **komplex módszertant és szemléletet mutatja be**. Közhasznú civil szervezetként munkánk során kiemelt hangsúlyt fektetünk arra, hogy a felmerülő problémákat a **makroszintű társadalmi/állami**, a **mezoszintű települési**, illetve a **mikroszintű kisközösségi, családi és egyéni folyamatok** összefüggésében értelmezzük. Módszertani kiadványunk így az állami jóléti politika kritikája is egyben. Rámutat, hogy **az állam a romaintegráció területén** gyakorlatilag a társadalompolitika teljes spektrumán **magára hagyta a telepen élőket**. Világos, hogy az állami ellátórendszer jelenleg nem képes betölteni hátránykompenzáló szerepét, így ezt a feladatot **az aktív állampolgárookra, civil szervezetekre hárítja**.

A hátrányos helyzetben élő emberek helyzetének előmozdítása normál viszonyok között elsődlegesen **nem a civil szervezetek, hanem az állam feladata**. Részben kiszervezheti civil szervezeteknek, és támaszkodhat magánszemélyek társadalmi felelősségvállalására is. Ám ahhoz, hogy egy **egyenlőbb Magyarországunk** legyen, és a roma közösség inklúzióját ne csak egyéni-, vagy települési kihívásként kezeljük, mindenekelőtt **az állami ellátórendszer felelősségvállalása** kellene.

Kiadványunk azokhoz szól, akik szeretnék mélyebben **megismerni a Bagázs szemléletét**, munkáját, programjait. Elsődlegesen olyan **szakembereknek ajánljuk**, akik a roma integrációt támogató munkájukhoz **segítő tapasztalatokat, eszközöket keresnek**.

Módszertanunk egyik pillére, hogy **nagyszámú önkéntessel dolgozunk**. Tisztában vagyunk azzal, hogy önkéntesek toborzása az ország egyes szegleteiben nehézségekbe ütközhet, ezeken a területeken a módszertan adaptálásra szorul. A **rendszer szemlélet**, vagy a **motivációs technikák** azonban bárhol érvényesíthetőek.

A Bagázs módszertana nem csodaszer. **De hiszünk abban, hogy egy olyan megközelítése a nehéz sorsú emberek segítésének, ami máshol is működhet.**

Munkánk alapelve: nem adományt osztunk, mert az tartósítja a függést, helyette valódi esélyt adunk a változásra!

1.3. MILYEN SZEMLÉLETBEN DOLGOZUNK?

A **szegregált telepeken megjelenő problémák sokrétűek**. Mielőtt az ezekre adható válaszokat részletesebben bemutatnánk, érdemesnek tartjuk röviden ismertetni azt a **szemléletet**, mely keretezi a **Bagázs támogató munkáját** a helyi telepeken.

Meggyőződésünk, hogy a helyben megjelenő, rétegszerűen egymásra rakódó programjaink során:

→ egyrészt **“tüneti kezelést” folytatunk** - olyan problémákra fókuszálunk, melyek gyors megoldása az egyént, családot vagy közösséget rövidtávon hozzásegíti ahhoz, hogy a társadalmi távolság csökkenjen,

→ másrészt támogatjuk a telepen élők **képessé válását a változásra/változtatásra** egyéni szinten, a családjukban, és telep szinten is,

→ azon dolgozunk, hogy a helyi nem roma falusi közösség (beleértve az intézményekben dolgozókat) is tudatában legyen: a **cselekvésük és változtatások nélkül nem érhető el harmonikus együttélés**.

→ azokon a területeken, **amelyeken helyi szinten nem tudunk hatni**, ott igyekszünk **a problémákat kihangosítani**.

A fentiekből az is következik, hogy **a többszintű cselekvés nélkülözhetetlen**, s nem elég pusztán egy kiragadott szegmensen, pl. az oktatással, lakásviszonyokkal, bűnözéssel vagy a munkaerőpiaccal foglalkozni, ahogy az sem elég, ha csak egy - az egyén, család, telepi közösség vagy a tágabb környezet - szintjén kezeljük a problémát.

1.4. ÉRTÉKEINK

Az egyesület valamennyi munkatársa és önkéntese az alábbi **közösen elfogadott értékek**, elvek mentén dolgozik:

KÉTOLDALÚ FELELŐSSÉGVÁLLALÁS
Esélyegyenlőség? Mindenki felelős!

Kétoldalú felelősségvállalás: A többségi társadalom sokat tehet az előítéletek lebontásában, és abban, hogy kiálljon egy jobb segítő rendszer működtetése mellett. A telepi közösségek sokat tehetnek az ügyben, hogy magukat és családjukat arra ösztönözzék, hogy előre lépjenek az iskolai végzettség, foglalkoztatás terén.

Kétoldalú empátia: nyitottan fordulunk a helyi közösségek és az intézmények, valamint a többség felé. Érzékenyek vagyunk a szempontjaikra és közös értékek mentén dolgozunk a közösség fejlődéséért. Fontos meghallani, meglátni és elfogadni, hogy a többségi közösségek oldalán is vannak sérelmek, amelyeket nem lehet negligálni, fontos őket megérteni, gyakran adottságként kell elfogadni. Ugyanakkor fontos azt is látni, hogy a telepen belül is

meg kell ismerni az egyént, a családját és a környezetét is, meg kell érteni és elfogadni azt, honnan indul és hová akar eljutni. Mellérendelt viszonyra törekszünk. Elfogadjuk, hogy mindannyian egyenlőek vagyunk, csak nagyon más az élethelyzetünk, mások a kiváltságaink, így a lehetőségeink is különbözőek. Éppen ezért a hátrányokkal való megküzdés nem lehet kizárólag az egyén feladata.

Fejlesztő szemlélet: elfogadás és folytonos párbeszéd révén új mintákat kínálunk a problémák felismeréséhez és a megküzdési stratégiák fejlesztéséhez. Hiszünk abban, hogy a változáshoz mindenkinek fejlődnie kell: szembe kell néznie a saját gyengeségével és meg kell ismernie az erősségeit. Ebben tudja egymást támogatni a telepen élő és a többségi társadalomhoz tartozó is. A fejlesztő szemlélet alapja, hogy ismerjük a változás dinamikáját, amely messze nem folyamatos, elfogadjuk a hullámvölgyeket. Hiszünk abban, hogy mindenki maga tud tenni a saját fejlődésért és neki kell leginkább akarnia, segítő kezet lehet ehhez nyújtani, de neki kell küzdenie.

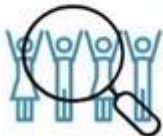
FEJLESZTŐ SZEMLÉLET

Hiszünk a változás lehetőségében

RUGALMASSÁG, MEGÚJULÁS

A belső indíttatás kreatív megoldásokhoz vezet

TÖRVÉNYES MŰKÖDÉS

Hitelességünk alapja az átláthatóság

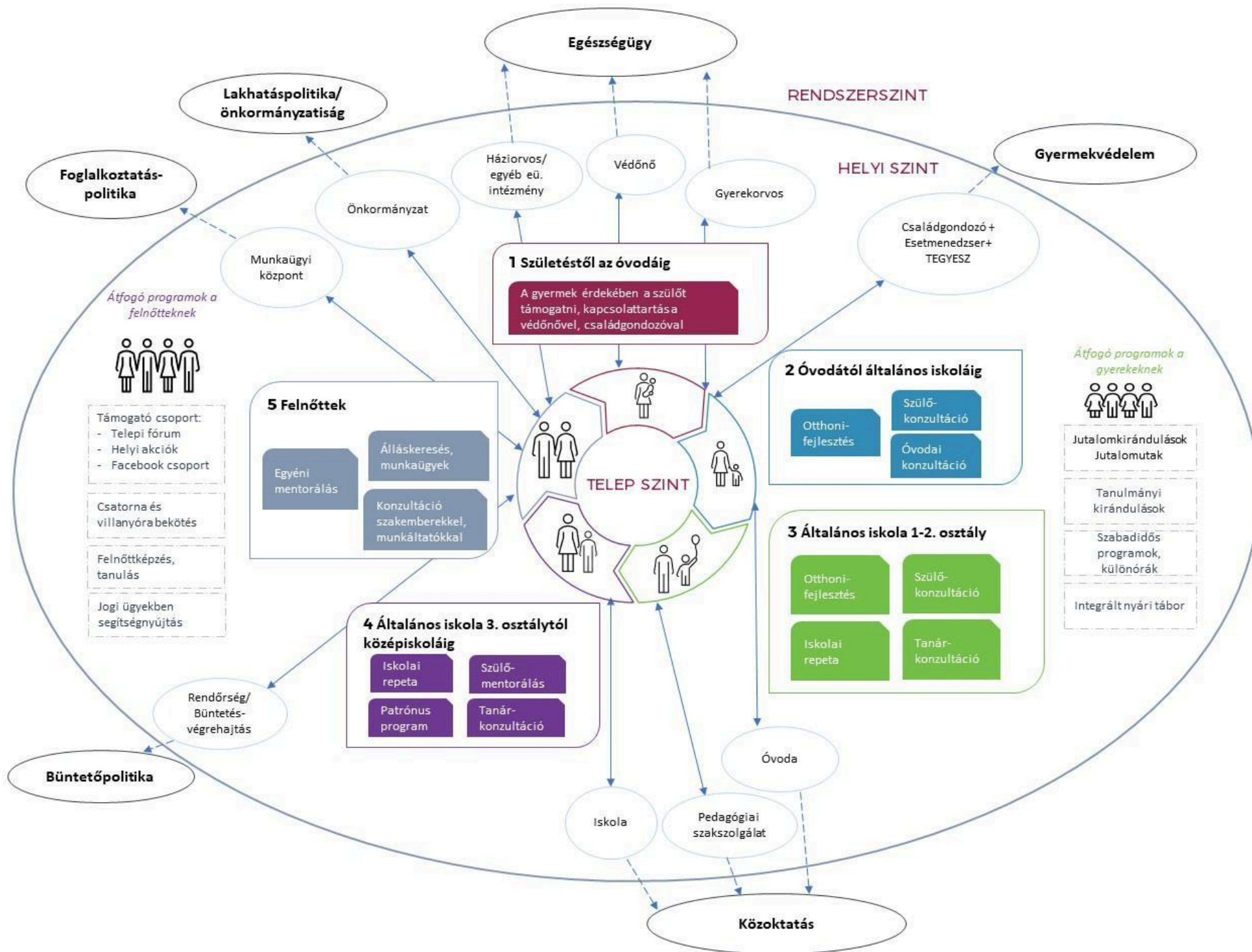
ÉRTÉKALAPÚ GONDOLKODÁS

„Az én vezérem bensőmből vezérel.”

Rugalmasság, megújulás: meghallgatjuk és keressük az új lehetőségeket, a hasznos ötleteket folyamatosan beépítjük a módszertanba. Programkereteket határozunk meg, amelyben a lehető legtöbb személyre szóló figyelmet próbálunk meg biztosítani a résztvevőknek.

Törvényes működés: nyílt kommunikáció és átlátható működés révén tudunk stabil kapcsolatokat építeni a közösségekkel és az intézményekkel.

Értékalapú gondolkodás: tevékenységünk független minden politikai párttól és szervezettől, működésünk szakmai alapokon nyugszik és a fentiekben kifejtett értékek és elvek mentén dolgozunk.

2. DEFINÍCIÓK

2.1. KIKET VÉD AZ EGYESÜLET?

Az irányelv kiterjed az Egyesülettel formális kapcsolatban álló gyerekekre és munkatársakra- az Egyesület tehát az összes hozzá kapcsolódó gyerekekre kiterjeszti felelősségét.

Az irányelv tekintetében gyermek bármely személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és bármilyen formális kapcsolatban van az Egyesülettel.

Ezen túlmenően, az Egyesület az irányelvben foglalt elveket, értékeket és magatartási szabályokat érvényesíti valamennyi, az Egyesülettel bármilyen formában kapcsolatba kerülő gyermek vonatkozásában - például az Egyesület által szervezett programra látogatóként érkező, vagy a testvérét kísérő gyerekek.

Az Egyesület számára kiemelten fontos a társadalmi szolidaritás növelése. Az Egyesület kommunikációja során arra törekszik, hogy felhívja az emberek figyelmét a hátrányos helyzetű gyerekek nehézségeire és igyekszik mindent megtenni hátrányos megkülönböztetés, megbélyegzés és kirekesztés, valamint a hátrányokat felerősítő gyakorlatok ellen.

A nehéz körülmények között élő gyerekeken túl az Egyesület kommunikációja során felelősséget vállal a gyerekekért általában, ezért soha nem tesz olyan kijelentést, megnyilvánulást, amely lealacsonyító vagy megbélyegző rájuk nézve.

2.2. MITŐL VÉDI MEG A GYEREKEKET AZ EGYESÜLET?

Az Egyesület elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyermekekkel és fiatal felnőttekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés, valamint a veszélyeztetés minden formáját, ideértve a rendszerabúzust és a társadalmi szintű kirekesztést is.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének meghatározása szerint a gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi, egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

A WHO iránymutatásainak, valamint a vonatkozó hazai ajánlásoknak megfelelően az Egyesület számára kiemelten fontos, hogy a következő magatartások és mulasztások valamennyi formájával szemben védelmet biztosítson a vele kapcsolatba kerülő gyerekeknek:

Bántalmazás

Minden olyan magatartás, amely a gyerekek sérelmét eredményezi, vagy a biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. Bántalmazás az is, ha valamivel (pl. megütéssel, kínnal) megfenyegetnek egy gyereket, a fenyegetés pedig félelmet, szorongást kelt benne. A bántalmazás nem feltétlenül „aktív tett” – az is annak minősül, ha valaki nem tesz meg valamit (mulasztás), és ezzel veszélyezteti a gyerekeket.

Fizikai bántalmazás: Olyan fizikai erőszak alkalmazása, amely fizikai sérülést vagy szenvedést okoz, illetve okozhat.

Fizikai bántalmazás példái: meglökés, megszorítás, megütés, megrázás, megégetés, kínnal, rúgás, lekötözés, bezárás stb.

Fizikai bántalmazás jelei példái: zúzódás, égés, harapás, vágás, valószerűtlen magyarázat a sérülésekre, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, agresszió, visszahúzózkodás, a viselkedés hirtelen megváltozása.

Szexuális bántalmazás: Amikor egy felnőtt vagy egy másik gyerek saját szexuális érdeklődésének vagy vágyának kielégítése céljából használja fel a gyereket olyan tevékenységekre, amelyek nem az ő életkorának, fejlődésének megfelelőek, illetve amihez a gyerek nem adta valódi hozzájárulását. Ebbe beletartozik minden olyan eset is, amelyhez egy gyerek azért nem adhat valódi hozzájárulást, mert nem teljesen érti a helyzetet (pl. nincs tisztában azzal, hogy egy érintés alkalmas lehet arra, hogy felkeltse/kielégítse a másik fél szexuális vágyát), vagy azért, mert az emberek között valamilyen hatalmi kapcsolat, erőfölény áll fenn (pl. a gyereket tanító tanár, edző, a gyerek gondozásával megbízott szakember).

Szexuális bántalmazás példái: a gyerekekben „rossz érzést keltő érintés”, szexuális tartalmú megjegyzések, szexting, nemi erőszak, prostitúció, pornográfia, egy gyerek bevonása pornográf tartalmak megtekintésébe.

Szexuális bántalmazás jelei példái: ha látható ok nélkül megváltozik a gyerek viselkedése (magába fordul vagy éppen nagyon kihívó lesz), túlszexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartás.

Érzelmi bántalmazás: Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszú távú és súlyos negatív hatást fejt(het) ki a gyerek érzelmi

fejlődésére. Bántalmazás a gyerek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés is, amely a gyerekekben az értéktelenség, szeretetlenség érzését kelti.

Érzelmi bántalmazás például: csúfolás, megalázás, nevetségessé tétel, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, kirekesztés, kibeszélés, bizalmas információk elárulása, zsarolás.

Érzelmi bántalmazás jelei például: rendkívüli nyugtalanság, szorongás, félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió.

Elhanyagolás: A gyerek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti. Ide tartozik minden olyan mulasztás (függetlenül attól, hogy az szándékos, vagy pedig tudatlanságból ered), amely jelentősen árt, vagy lassítja a gyerek testi, érzelmi vagy értelmi fejlődését. Az elhanyagolás lehet értelmi, érzelmi vagy oktatási, nevelési.

Elhanyagolás például: megfelelő élelem, ruházat, felügyelet nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolása, iskolai feladatok/nehézségek figyelmen kívül hagyása.

Elhanyagolás jelei például: gyakori éhségérzet és étellopás, rossz személyes higiénia, állandó fáradtság, alacsony önértékelés, kezeletlen egészségügyi problémák.

Veszélyeztetés

Amikor a gyerek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármilyen körülmény gátolja vagy akadályozza. Súlyos veszélyeztetésnek a gyerek olyan bántalmazását vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyerek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Testi fejlődés veszélyeztetése például: fizikai bántalmazás, éheztetés

Értelmi fejlődés veszélyeztetése például: a gyerek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása

Erkölcsi fejlődés veszélyeztetése például: a gyerek jelenlétében megvalósuló erőszakos vagy szexuális cselekmények

Érzelmi fejlődés veszélyeztetése például: rendszeres megalázás, megfélemlítés

Online zaklatás

Sorozatos és hosszabb ideig fennálló szándékos sérelem okozása az interneten, amelynek célja lehet megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés.

Online zaklatás például: bántó, sértő üzenetek posztolása üzenőfalon/személyes üzenetben, fiók feltörése, álprofil létrehozása, kirekesztő csoport létrehozása, lejárató fényképek közzététele, privát üzenetek nyilvánossá tétele

Online zaklatás jelei például: szorongás, profil törlése, internethasználattal kapcsolatos szokások megváltozása, elmagányosodás

Kizsákmányolás

Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Kizsákmányolás például: gazdasági kizsákmányolás, gyermekmunka: olyan munka végeztetése, amely magas kockázattal jár, veszélyezteti a gyerek iskoláztatását, egészségét, ártalmas lehet fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi vagy szociális fejlődésére

Kereskedelmi célú kihasználás

Egy gyereket mások kereskedelmi vagy szexuális tevékenységre használnak pénzbeli vagy anyagi ellenszolgáltatás céljából. A kizsákmányoló jellemzően megtévesztéssel, hamis ígéretekkel (szerelem, kapcsolati biztonság ígérete), illetve megfélemlítés, testi-lelki terror vagy ezzel való fenyegetés útján hálózza be a gyereket.

Kereskedelmi célú kihasználás például: gyermekprostitúció, gyermekpornográfia, zsebtolvajlásra kényszerítés, kényszerkoldultatás, „csicskáztatás”

Kereskedelmi célú kihasználás jelei például: félelem, visszahúzódás, szorongás, a viselkedés hirtelen megváltozása, „koravén attitűd”, idegen felnőttek megjelenése a gyerek életében, állandó ajándékok, élvezeti cikkek a gyereknél, szerhasználat, szökések, igazolatlan távollétek

Manipuláció és tokenizmus

Amikor egy gyerek részt vesz valamiben (pl. fellép, szerepel, interjút ad), de nincs tisztában a részvétele céljával, valódi szerepével, akkor a részvétele nem önkéntes, és nem a véleményének és méltóságának tiszteletén alapul.

Manipuláció és tokenizmus például: a gyereket nem a számára releváns kérdésekben vagy nem gyerekbarát módon kérdezik meg valamiről (pl. nem érti a kérdést), nem kap megfelelő felkészítést a szerepe betöltéséhez, vagy a részvétele célja valójában nem a gyerekről szól (pl. gyerekek „felhasználása” politikai kampány során – a gyerekek „díszletként” való használata)

Intézményi abúzus

Egy gyerek az oktatási/nevelési intézménnyel szemben kiszolgáltatott helyzetben van, és bízik abban, hogy az intézmény az ő érdekében, őt védve jár el. Amikor az intézmény ezt a kötelezettségét elmulasztja, vagy a megfelelő védelmet megtagadja, nem csupán nem segít, hanem egyenesen ront a gyerek helyzetén.

Intézményi abúzus például: amikor az iskola nem indít eljárást egy gyerek bántalmazásával kapcsolatos ügyben, nem próbálja meg kezelni a közösségen belüli konfliktusokat, és ezzel magára hagyja a kiközösített gyereket, a gyerek szabadidejét teljesen kitöltő mennyiségű házi feladatot ad, olyan követelményeket állít a gyerekek elé, ami súlyos szorongást okoz számukra

Rendszerabúzus

Amikor a gyerekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik, vagy nem megfelelően működik, és ezzel hátráltatja a gyermekbántalmazás és a veszélyeztetés megelőzését és kezelését.

Rendszerabúzus például: a gyerek tájékoztatásához és véleménynyilvánításhoz fűződő jogainak figyelmen kívül hagyása vagy megtagadása, a szülőktől való indokolatlan elválasztás

A bántalmazás itt felsorolt formáin túl, az Egyesület számára kiemelten fontos a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. Az Egyesület kommunikációjában és általában véve az önkéntesekkel való együttműködésben is fontos célként tekint arra, hogy csökkentse a társadalmon belül észlelhető távolságokat.

A társadalmi kirekesztés, a társadalmon belül tapasztalható egyenlőtlenségek következményeit közvetlenül tapasztalják meg azok a gyerekek, akikkel az Egyesület kapcsolatban van: sok esetben hátrányt jelent számukra, hogy nem férnek hozzá a megfelelő szakemberekhez, szolgáltatásokhoz, technikai eszközökhöz, kisebbséghez tartozás miatti diszkriminációjuk csökkenti az esélyeiket. A társadalmi felelősségen túl az Egyesület számára kiemelten fontos az is, hogy e hátrányok leküzdésében, áthidalásában segítse a hozzá kapcsolódó gyerekeket.

A bántalmazási formák jelei összefüggenek, és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az Egyesület munkatársai minden esetben képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra

utalnak, hogy az érintett gyermekkel/fiatal felnőttel nem megfelelően bánik a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Az Egyesület tisztában van jelzőrendszeri kötelezettségével. Ebből fakadóan minden esetet megvizsgál és az abban érintett gyerek(ek) legfőbb érdeke szerint jár el. Az Egyesület – mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja – súlyos veszélyeztetettség észlelésekor, az érintett gyerek(ek) legfőbb érdekét minden esetben előtérbe helyezve, jelzéssel él az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve gyámhatóság felé.

3. A GYERMEKEK VÉDELMERE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

3.1. ÁLTALÁNOS FELELŐSSÉG

A jelen dokumentumban foglalt irányelvek hatálya az Egyesület minden működési területére kiterjed: annak elfogadásától kezdve minden program működési rendjének részévé válik és kötelező erővel bír.

Az Egyesület bármely programjával kapcsolatban álló gyerek és fiatal felnőtt biztonságának fenntartása minden munkatárs feladata, így minden személynek, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés keretében az Egyesületben dolgozik vagy az Egyesület nevében jár el, tisztában kell lennie az ezzel kapcsolatos szerepével és kötelezettségeivel, és köteles annak megfelelően eljárni.

A velünk együttműködő szervezeteknek - akik az egyesületen keresztül kerülnek kapcsolatba a gyerekekkel - is fontos megismerni, elfogadni és önmagukra nézve betartani ezen irányelveket.

3.2. AZ EGYESÜLET ELNÖKÉNEK FELELŐSSÉGE

- Bevezeti az irányelvet, nyomonköveti és értékeli a megvalósulását
- Biztosítja, hogy minden munkatárs tisztában legyen a felelősségi körével, és hogy megkapja az ezzel kapcsolatos tájékoztatást, felkészítést
- Lebonyolítja a munkatársak részéről előforduló bántalmazási esetek kapcsán a megfelelő eljárásokat.
- Éves rendszerességgel beszámol a közgyűlés alkalmával az irányelv megvalósulásával kapcsolatban, illetve szükség esetén rendkívüli beszámolót tart.
- Biztosítja, hogy az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyerekek megismerjék az irányelv rájuk vonatkozó pontjait, különös tekintettel a gyerekeket megillető jogokra és a panasztétel lehetőségeire.

- Biztosítja, hogy az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyerekek törvényes képviselői megismerjék az irányelv fő tartalmi elemeit.

Jogok és felelősségvállalás:

- A bántalmazással, veszélyeztetéssel kapcsolatos esetekben megvizsgálja, hogy milyen intézkedések megtételére kerülhet sor
- személyes beszélgetés az eset tisztázása érdekében
- esetmegbeszélés az Egyesületi tagok/igény esetén külső szakemberek bevonásával
- munkatárs tevékenységének felfüggesztése az eset vizsgálata/tisztázása végéig
- együttműködés végleges megszüntetése, büntetőeljárás indítása

3.3. MUNKATÁRSOK, TEAMEK FELELŐSSÉGE

- Kockázatelemzést végez, és kompetencia határainak megfelelően, a rendelkezésre álló eszközök segítségével biztosítja az érintett gyerek biztonságát.
- A hozzá beérkezett információt/bejelentést alaposan megvizsgálja, és ha szükséges, további információkat gyűjt a helyzet mélyebb tisztázása érdekében.
- A hozzá fordulókat tanáccsal és információval látja el.
- Az eset megfelelő kezelése érdekében megbeszélést hívhat össze külső szakember bevonásával
- Konkrét esetekről – a gyerekek legfőbb érdekét szem előtt tartva – ad tényszerű tájékoztatást a munkatársaknak.
- Tájékoztatja a törvényes képviselőket. Konkrét esetekben az Egyesület és az érintett gyerek(ek) törvényes képviselője, családja között minden esetben az irányelvért felelős csoport, vagy az általa meghatalmazott/felkért személy (munkatárs vagy külső szakember) jelenti a hidat.
- Ha indokolt, akkor az eseteket követően a feldolgozást könnyítő foglalkozást biztosít gyerekeknek és a munkatársaknak, szükség esetén a megfelelő kompetenciával bíró Egyesületi tagok/külső szakemberek bevonásával.
- Ha olyan visszaállapot tapasztal, amelynek kezelése az Egyesület elnökének hatáskörébe tartozik, akkor jelzést tesz felé.
- Felveszi a kapcsolatot és kapcsolatot tart a releváns gyermekvédelmi intézményekkel - Ha az esetet nem sikerül az Egyesület keretei között megnyugtatóan és jól kezelni, és/vagy ha az érintett gyerek(ek) érdekét szolgálja és/vagy ha jogszabályi kötelezettségből adódik

Ennek megfelelően az eset tudomására jutásakor:

- a jelzését súlyos veszélyeztetés esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak/gyámhatóságnak/gyermekvédelmi intézménynek;
- az ügyről a tudomásszerzést követően azonnal értesíti az érintett szüleit/törvényes képviselőjét. - Ha a gyermek jelzi, hogy bántalmazás érte, segíti abban, hogy panaszával az Egyesületnek történő jelzésen túl milyen egyéb fórumokhoz fordulhat (jogsegélyszolgálatok, áldozatvédelmi szervek, hatóságok stb.)
- A jogsértés alapos gyanúja esetén megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a sérelmet szenvedett fél a jogorvoslati lehetőségekhez hozzáférjen. A jogi kezelésmódokat az alábbiak szerint foglaljuk össze:

Az **abúzusok** körébe az alábbi jogsértések tartozhatnak:

- bűncselekményi tényállások (különösen az élet, a testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a család elleni bűncselekmények)
- egyenlő bánásmód követelményének sérelme (pl. diszkrimináció, zaklatás)
- alapvető jogokkal kapcsolatos visszasságok (pl. emberi méltósághoz való jog)
- személyhez fűződő jogok sérelme (különösen az élet, a testi épség és az egészség megsértése, a személyes szabadság, a magánélet megsértése, a személy hátrányos megkülönböztetése)
- *Mivel a Gyermekvédelmi törvény zéró toleranciát határoz meg a gyerekekkel szembeni rossz bánásmód valamennyi formájával szemben, ezért jogsértésnek számít minden olyan veszélyeztető magatartás, amely a gyerek egészséges fejlődését sérti, hátrányt okoz, vagy károsan befolyásolja.*
- Bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok:
- Büntetőeljárás kezdeményezése: büntetendő cselekmény gyanúja esetén
- Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásának kezdeményezése: hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, megtorlás esetén
- Alapvető Jogok Biztosa Hivatalánál eljárás kezdeményezése: alapvető jogok sérelme vagy azok közvetlen veszélye esetén
- Áldozatvédelmi, áldozatsegítő szolgáltatások kezdeményezése: bűncselekmény elszenvedése, illetve a bűncselekmény közvetlen következményeként testi, lelki, érzelmi vagy akár vagyoni kár elszenvedése esetén
- Polgári peres eljárás kezdeményezése: a személyiségi jogok, az élet, a testi épség és az egészség megsértése; a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése; valamint a személy hátrányos megkülönböztetése (stb.) esetén

- Panasz, közérdekű bejelentés tétele: panasszal és közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat az illetékes szervhez; a szóbeli közérdekű bejelentést az eljárásra jogosult szerv írásba foglalja és a közérdekű bejelentő számára másodpéldányban átadja
- Integrált jogvédelmi szolgálat: gondoskodik a betegek, ellátottak és gyermekek törvényben meghatározott jogainak érvényesüléséről, védelméről, ellátja a jogvédelmi képviselők foglalkoztatásával összefüggő feladatokat, működteti a jogvédelmi képviselők hálózatát, irányítja, szervezi és ellenőrzi a jogvédelmi képviselők szakmai munkáját
- Gyerek veszélyeztetésének jelzése az illetékes gyermekvédelmi szervek felé: ebben irányadónak tekintjük a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működésére vonatkozó EMMI előírásokat (ezek összefoglalása elérhető a Hintalovon Alapítvány honlapján i).

3.4. JELZÉS ÉS ESETKEZELÉS

A gyerekek védelmének kulcsa az, hogy a veszélyeztetettséget felismerjék, és az egy olyan személy tudomására jusson, aki megfelelően tudja kezelni a helyzetet. A felismerés, a probléma jelzése érkezhetsz gyerektől vagy felnőttről – ezért is fontos, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy mikor és kinek kell szólnia, és erre milyen lehetőségei vannak.

Az, hogy a jelzés után mi fog pontosan történni, egyrészt függ a konkrét esettől, az abban érintett gyerekek legfőbb érdekétől. Másrészt meg kell határozni azokat a kereteket, amelyek azt biztosítják, hogy a konkrét esetek kezelése a gyerekek védelmét szolgálják.

Az egyik ilyen alapelv az, hogy minden jelzést és gyanút komolyan kell venni, és ki kell vizsgálni. Ez egyrészt elősegíti azt, hogy minél kevesebb ügy maradjon kezeletlen, másrészt pedig azt, hogy az „álhíreknek” is legyen következménye. Következmény az is, hogy az így felszínre került témákat valahogy feldolgozzuk a gyerekekkel – a „vaklárma” a legtöbb esetben nem egy rosszindulatú dolog, hanem egy jelzés azzal kapcsolatban, hogy milyen témák és kérdések foglalkoztatják a gyerekeket.

A másik alapelv az, hogy a jelzést követően minden esetben a jogszabályokat és a gyerekek legfőbb érdekét szem előtt tartva kell eljárni. A gyerekek védelméért felelős személynek, akihez a jelzés eljut, pontosan tudnia kell, hogy mikor és kit kell bevonnia egy helyzet kezelésébe. Ugyanakkor el kell kerülnie, hogy az érintett gyerekek sérelmet okozzon – a gyerekek együttműködve, őt megfelelően tájékoztatva kell eljárnia. Sokszor például nagyon nehéz eldönteni, hogy mikor teszünk jobbat egy gyerekekkel: ha megőrizzük a titkát, és „csak” vele beszélgetve próbálunk segíteni, vagy akkor, ha más lépéseket is kezdeményezünk. A gyerekek és a felnőttek biztonságát is szolgálja, ha a gyerekeket védő szabályok kínálnak egyértelmű iránymutatást ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

A harmadik alapelv az, hogy a jelzésnek legyen „nyoma”. Egyrészt fontos, hogy a jelzést tevő gyerek vagy felnőtt tudja, hogy lett következménye annak, hogy szólt – kapjon visszajelzést az ügy további menetéről, az érintett gyerek hogylétéről. Másrészt pedig lényeges a jelzés pontos dokumentálása, ami elsősorban az eset kezelése során válik majd fontossá.

Ha bármelyik felnőtt szemtanúja elhanyagolásnak, kihasználásnak, egyéb rossz bánásmódnak, vagy ezek megtörténtét gyanítja, vagy valaki ilyen esetről számol be neki az Egyesület munkatársa vonatkozásában, a következőket kell tennie:

- Az adott találkozás/program/értesülés után azonnal jelez az Egyesület elnökének. A jelzést lehetőség szerint szóban és írásban egyaránt, de írásban kötelező jelleggel kell megtenni.
- az Egyesület elnökének felelőssége a konkrét eset kapcsán: - eset megvizsgálása
- személyes beszélgetés az eset tisztázása érdekében
- esetmegbeszélés az Egyesületi tagok/igény esetén külső szakemberek bevonásával
- munkatárs tevékenységének felfüggesztése az eset vizsgálata/tisztázása végéig
- együttműködés végleges megszüntetése, büntetőeljárás indítása.
- Az együttműködés megszüntetése esetén, ha a másik fél azt igényli, akkor az Egyesület elnöke döntésével kapcsolatban visszajelzést ad számára, hogy ezzel segítse szakmai fejlődését.
- a jelzést tevő személy tájékoztatása a megtett lépésekről (az érintett gyerekek jogait, az elvárt titoktartási és más etikai szabályokat tiszteletben tartva)

Ha bármelyik felnőtt szemtanúja elhanyagolásnak, kihasználásnak, egyéb rossz bánásmódnak, vagy ezek megtörténtét gyanítja, vagy valaki ilyen esetről számol be neki nevelési, oktatási, más intézmény, vagy egy gyerek családjának, gondviselőjének, vagy egy másik gyerek vonatkozásában, a következőket kell tennie:

- Az adott találkozás/program/értesülés után azonnal jelez az irányelv betartásáért felelős csoportnak, vagy az adott program lebonyolításáért felelős munkatársnak. A jelzést lehetőség szerint szóban és írásban egyaránt, de írásban kötelező jelleggel kell megtenni.
- Ha a jelzést nem az irányelvek betartásáért felelős személynek tették, akkor az értesített felnőtt szükség esetén jelzést tesz a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős csoportnak.
- A kijelölt csoport felelőssége a konkrét esetekkel, jelzésekkel kapcsolatban: - Kockázatelemzést végez, és kompetencia határainak megfelelően, a rendelkezésre álló eszközök segítségével biztosítja az érintett gyerek biztonságát.

- Visszajelzést ad annak a személynek, aki valamilyen gyanút/visszásságot jelzett.
- Amennyiben bántalmazás gyanúja merül fel, a jelzést/panaszt komolyan veszi, és az irányelv szerint jár el.
- A hozzá beérkezett információt/bejelentést alaposan megvizsgálja, és ha szükséges, további információkat gyűjt a helyzet mélyebb tisztázása érdekében.
- A hozzá fordulókat tanáccsal és információval látja el a gyerekek védelmével kapcsolatban.
- Az eset megfelelő kezelése érdekében megbeszélést hívhat össze az Egyesületi tagok/igény esetén külső szakember bevonásával
- Konkrét esetekről az esetkezelés sajátosságától függően – a gyerekek legfőbb érdekét szem előtt tartva – ad tényszerű tájékoztatást a munkatársaknak.
- Ha az érintett gyerek(ek) érdeke és/vagy a jogszabályi kötelezettségből fakadóan szükséges, kapcsolatot tart a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal.
- Tájékoztatja a törvényes képviselőket. Konkrét esetekben az Egyesület és az érintett gyerek(ek) törvényes képviselője, családja között minden esetben az irányelv ért felelős csoport, vagy az általa meghatalmazott/felkért személy (munkatárs vagy külső szakember) jelenti a hidat.
- Az eseteket követően - szükség esetén - a feldolgozást könnyítő foglalkozást biztosít gyerekeknek és a munkatársaknak, szükség esetén a megfelelő kompetenciával bíró Egyesületi tagok/külső szakemberek bevonásával.
- Ha olyan visszaállást tapasztal, amelynek kezelése az Egyesület elnökének hatáskörébe tartozik, akkor jelzést tesz felé.
- Ha az eset kapcsán olyan döntési helyzet merül fel, amely az Egyesület elnökének a hatáskörébe tartozik (pl. adott iskolával/szolgáltató intézménnyel konzultáció), akkor jelzést tesz felé.
- Ha a konkrét esetet nem sikerül az Egyesület keretei között megnyugtatóan és megfelelően kezelni/Ha az érintett gyerek(ek) legfőbb érdeke azt kívánja/Ha a bántalmazás, veszélyeztetés súlyosságából adódóan jogszabály kötelezi rá, akkor felveszi a kapcsolatot a releváns gyermekvédelmi szervvel.

Ha a bántalmazásról szóló elsődleges jelentés az Egyesülettel kapcsolatban álló gyerektől származik, a beszámolót először halló munkatárs a következőképpen kell, hogy eljárjon:

- Figyelmesen (*értő tanúként*) végighallgatja a gyereket, és elfogadja, amit hall, anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a gyerekre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle.
- Biztosítja őt arról, hogy jól döntött, amikor megosztotta vele az információt.

- Tájékoztatja arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel (gyerekvédelmi irányelvért felelős csoporttal / vagy a csoport egy – gyerek által választott - tagjával) is.
- Tájékoztatja a gyereket arról, hogy mik lesznek a következő lépések az esettel kapcsolatban.
- Átgondolja a helyzetet és mindent megtesz azért, hogy az érintett gyerek(ek) fizikai biztonsága garantált legyen
- Dokumentálja a beszámolót és – a fentieknek megfelelően – haladéktalanul jelzést tesz a releváns programvezetőnek, vagy az irányelv betartásáért felelős csoportnak. Az eredeti jelzést tevő személynek minden esetben visszajelzést kell kapnia az ügy állásáról, az érintett gyerek hogylétéről, és szükség esetén szupervíziós lehetőséget kell számára biztosítani. • Tehát az értő tanú meghallgat, nem kérdőjelez meg, nem hibáztat, hanem együtt érez az áldozattal és erkölcsi állásfoglalást tesz. Emellett fontos ráerősíteni arra, hogy ami történt nem az áldozat hibája.

Az Egyesület minden esetben tiszteletben tartja a gyerekek véleményét. A gyerekek véleménynyilvánításának nem lehet negatív következménye. Az Egyesület biztosítja, hogy a gyerekek véleménye eljusson az Egyesület vezetőjéhez, illetve, hogy a gyerekek visszajelzést kapjanak arról, hogy véleményük hogyan befolyásolt egy-egy döntést.

4. KOMMUNIKÁCIÓS IRÁNYELV

4.1. ÁLTALÁNOS KOMMUNIKÁCIÓS ALAPELVEK

Az Egyesület felelős azért, hogy a gyerekekkel vagy a gyerekekről, az ő személyes történeteikről való kommunikálás, akár online, akár nyomtatott felületen, rendezvényeken etikus és felelősségteljes módon történjen. Ennek érdekében az alábbi általános alapelveket minden munkatárs köteles betartani:

A gyerekek méltóságát és jogait mindig tiszteletben kell tartani.

A kommunikáció során külön figyelmet kell fordítani a gyermekjogok érvényesülésére – ideértve a magánélethez való jogot, a véleménynyilvánítás jogát, az őket érintő ügyekben való részvétel jogát és az erőszak vagy annak veszélye elleni védelemhez való jogot.

A gyerekek legfőbb érdekének minden esetben érvényesülnie kell.

Az őt érintő ügyekben a gyerek véleményét korára és érettségére tekintettel figyelembe kell venni.

Minden nyilvános kommunikáció, személyes megjelenés vagy rendezvény esetén egyeztetni kell annak politikai, társadalmi és kulturális hatásairól a gyerekhez

legközelebb állókkal és azokkal, akik leginkább képesek felmérni a gyerek helyzetét (különös tekintettel a gyerek önkéntesekre).

- Nem lehet olyan történetet felhasználni, mely bármely gyereket veszélybe sodorhat, az érintett gyerek személyazonosságának megváltoztatása, eltorzítása vagy más módon való beazonosíthatatlanná tétele esetén sem.
- Tartózkodni kell a gyerekeket bíráló állításoktól és magatartási formáktól.
- Az Egyesület munkatársai fő szabály szerint nyílt, biztonságos helyen, legalább két felnőtt munkatárs egyidejű jelenlétében kommunikálhatnak a gyerekekkel. Amennyiben ez nem megoldott, a gyerek és a törvényes képviselője hozzájárulását kell kérni, hogy – a visszalépés lehetősége mellett – a jelen Irányelvben foglaltakról kiképzett munkatárs ettől eltérő formában kommunikálhasson a gyerekekkel.

4.2. AZ ÍRÁSOS KOMMUNIKÁCIÓ ALAPELVEI

- Minden esetben kerülni kell azokat a leírásokat, kategorizálásokat, amelyek a gyerekeket negatív diszkriminációnak, kirekesztésnek teszik ki.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal való kommunikáció során ügyelni kell arra, hogy a gyerek történetét bemutató írásos anyag mindig pontos legyen, és összefüggéseiben ábrázolja a történeteket.
- Az Egyesület által publikált anonimizált esettanulmányokban mindig meg kell változtatni az érintett gyerek nevét, korát, így az anonimizálás mellett is elkerülhető az ügy felismerése.
- Némely esetben egy gyerek személyazonosságának használata (név, felismerhető kép) a gyerek legjobb érdekét szolgálja, de ebben az esetben is meg kell védeni a gyereket az esetleges sérelmekről és megbélyegzéstől.
- Az Egyesület honlapján – az érintett beazonosítására alkalmas módon – közzétett minden gyereket érintő írásos anyag tekintetében biztosítani kell az érintett megfelelő tájékoztatását a közzétételről és a törlési lehetőségről.

4.3. A KÉPMÁS, HANG- ÉS VIDEOFELVÉTELEK KÉSZÍTÉSÉRE ÉS FELHASZNÁLÁSÁRA VONATKOZÓ ALAPELVEK

Az Egyesület saját projektjeinek dokumentálása, valamint az arról szóló külső és belső kommunikáció során felvételeket készíthet az abban részt vevő gyerekekről, illetve azokat felhasználhatja. Ennek során az alábbi alapelveknek kell érvényesülnie:

- Képmás, hangfelvétel vagy videofelvétel kizárólag az Egyesület projektjeinek keretében, a gyerekek méltóságának megőrzésével készíthető.
- A felvételek készítése előtt minden esetben engedélyt kell kérni az érintett gyerektől, és minden esetben be kell szerezni a törvényes képviselők írásos

hozzájárását is. Az engedély csak abban az esetben tekinthető teljes értékűnek, ha a felvétel céljáról a gyerek életkorának és igényeinek megfelelően kapott felvilágosítást.

- Beleegyezés hiányában a gyerekről felvétel nem készülhet, illetve azok nem használhatóak fel.
- A felvételeken nem tüntethetők fel a gyerekek személyes adatai (név, lakcím, születési adatok stb.).
- Minden esetben meg kell bizonyosodni arról, hogy a gyerek külső kényszerítés nélkül, saját elhatározásából vesz részt a kommunikációban. Film, video- vagy rádióinterjú készítésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az ott használt vizuális vagy hangeffektek hogyan hatnak a gyerekekre.
- A gyereket és a törvényes képviselőjét tájékoztatni kell a felvétel nyilvánosságra kerüléséről, annak céljáról és idejéről, valamint a törlési lehetőségekről.

5. ADATVÉDELEM

5.1 BIZTONSÁGOS ADATKEZELÉS ÉS TITOKTARTÁS

Az Egyesület a személyes adatokat a mindenkori jogszabályi előírások és a szervezet biztonsági szabályai szerint, a lehető legnagyobb gondossággal kezeli.

Az Egyesülettel bármilyen jogviszonyban álló munkatársak bizalmasan kezelik a gyerekekkel kapcsolatban tudomásukra jutott személyes adatokat. A gyerekek és fiatal felnőttek körülményeire, általuk vagy róluk megosztott információkra vonatkozóan titoktartási kötelezettség terhel minden munkatársat, ennek értelmében az Egyesülettel kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki harmadik személy részére.

Ez alól kivételt képez:

- az érintett kifejezett írásbeli hozzájárulása a személyes adatai megosztásához
- amennyiben gyermekbántalmazás gyanúja merül fel, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként jelzési kötelezettsége van az Egyesületnek az illetékes gyermekvédelmi hatóságok felé

Az Egyesület valamely programjának keretében megvalósuló kutatások során, annak egyediségeire figyelemmel, indokolt esetben külön részletezett adatvédelmi szabályzatot fogalmaz meg és tart be a szervezet.

5.2. ONLINE BIZTONSÁG

A sértő tartalmak kiszűrése érdekében minden technikai eszközön, ami az Egyesület tulajdonában áll, vagy az Egyesület munkatársa egy egyesületi projekt megvalósítása

során használja, szűrőprogram használata előírt, ha ahhoz az Egyesülettel valamilyen formában kapcsolatban álló gyerek is hozzáférhet, vagy használhatja azt. Az Egyesület munkatársainak azonnal jelezniük kell az adott projekt vezetőjének, ha sértő anyag érkezett. A projektvezetők gondoskodnak az ilyen tartalmak megfelelő bejelentéséről, törléséről.

Az Egyesület a vele kapcsolatba kerülő gyerekeket arra ösztönzi, hogy az internet és a közösségi média különböző eszközeit biztonságos módon használják. Az Egyesület hivatalos, nyílt kommunikációs felületein a kommunikációt ellenőrzi, és figyeli a résztvevők biztonságát.

A munkatársak főszabály szerint online formában a hivatalos e-mail címükön keresztül (keresztnev.vezeteknev@bagazs.org) kommunikálhatnak a gyerekekkel. A közösségi oldalakon a gyerekekkel csak abban az esetben vehetik fel a kapcsolatot, ha a gyerekek mindenkinek felett álló érdeke azt kívánja. Az online kapcsolat minden esetben az adatvédelmi szabályok betartása mellett valósulhat meg.

Az Egyesület a hírlevelekben és körlevelekben a személyes e-mail címeket elrejt, nem jeleníti meg. Az online adatbázis védett annak érdekében, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzá az adatokhoz.

MELLÉKLETEK

1. SZÁMŰ MELLÉKLET ADATKEZELÉSI TÁJÉKOZTATÓ GYEREK PROGRAMOKHOZ ÉS HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT KÉPMÁS ÉS HANGFELVÉTEL FELHASZNÁLÁSÁHOZ

Adatkezelő: Bagázs Egyesület (e-mail cím: info@bagazs.org; székhely: 1137 Budapest, Szent István park 10.; Bagázs iroda: +36 70 395 5901; Adószám: 18206634-1-41)

Itt most két dolog következik:

- Elmondjuk RÖVIDEN, hogy milyen célból, milyen jogalapon és hogyan (milyen eszközökkel) kezeljük azt a sok adatot, ami a munkánkhoz szükséges, másrésztől
- Megkérünk, hogy járulj hozzá te vagy a szüleid, hogy a rólad készült képeket, videókat felhasználhassuk azért, hogy minél több önkéntes segítőt és támogatót tudjunk a munkánkba bekapcsolni! Ha el szeretnéd olvasni a teljes adatkezelési tájékoztatót: azt itt (<https://bagazs.org/szabalyzat/#toggle-id-3>) teheted meg!

RÖVID ADATKEZELÉSI TÁJÉKOZTATÓ

Miért kezeljük a személyes adataidat (pl. neved, lakcímed)?

A BAGÁzs sok programot szervez azért, hogy a telepi gyerekek új élméneket szerezhessenek, sportolhassanak és tanulhassanak a szabadidejükben. Ez csak úgy lehetséges, hogy kezelnünk kell a programok résztvevőinek a személyes adatait.

Mi erre a jogalapunk?

A BAGÁzs Egyesület, mint Adatkezelő egy civil szervezet, amit azért alapítottunk, hogy segítsük a roma embereket, hogy egyenlő eséllyel induljanak az életben, vagy jobb helyzetbe kerüljenek programjainknak köszönhetően. Mivel ez a szervezetünk missziója, az adatkezelésre vonatkozó jogalap a GDPR, azaz az EU Általános Adatvédelmi Rendeletének 6. cikk (1) f. pontja alapján az Egyesület társadalmi missziójából következő jogos érdek. A különleges adatok kezelésének (pl. ha segítünk neked, hogy eljuss szakorvoshoz) a jogalapja az említett Rendelet 9. cikk (2) d. pontja, vagyis nonprofit szervezet megfelelő garanciák mellett végzett jogszerű tevékenysége. Itt szigorú feltétel számunkra, hogy az adatkezelés csak azokra vonatkozik, akikkel rendszeres kapcsolatban vagyunk. Fontos, hogy a személyes adatokat a hozzájárulásod, illetve a szüleid hozzájárulása nélkül nem tesszük elérhetővé a szervezeten kívüli személyek számára!

Hogyan kezeljük személyes adataid?

A munkatársak, önkéntesek sok adatot kezelnek és ehhez számítógépet és megfelelő programokat használnak (pl. Google Drive), hogy semmit se felejtünk el, ami fontos lehet! Persze, ha nem szeretnél velünk dolgozni tovább, akkor töröljük személyes adataidat, csak szólj nekünk!

A teljes adatkezelési tájékoztatót itt (<https://bagazs.org/szabalyzat/#toggle-id-3>) tudod elolvasni!

Az Adatkezelési Tájékoztatót elolvastam és megértettem!

Kelt.: _____, _____. (év) _____ (hó) __. napján

Gyermek neve:

Szülő, gondviselő neve:

lakcím:

lakcíme:

Születési hely, év/hó/nap:

Születési hely, év/hónap/nap:

aláírás:

aláírás:

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: TÖVÁBBI TÁJÉKOZTATÓ MUNKATÁRSÁKNAK

Mi a jelzések funkciója?

A jelzés funkciója alapvetően az, hogy információhoz juttassuk a gyermekvédelmi rendszer szereplőit annak érdekében, hogy segítsék a családokat a veszélyeztetés megszüntetésében.

Fontos kiemelni azt, hogy egyedül nem tudunk sok problémát megoldani a telepen élők életében, valamint az is, hogy fontosnak tartjuk, hogy az állami fenntartású gyermekvédelem is végezze a dolgát, és ne vegyünk át tőlük olyan feladatokat, ami az ő feladatuk lenne. Ezáltal a kapacitásunkat olyan dolgokra szánjuk, amelyekkel az ellátórendszer hiányosságait tudjuk pótolni.

Emellett fontos kiemelni, hogy a jelzéstételnek az is a funkciója, hogy láttassuk a gyermekvédelmi rendszerrel, hogy a telepen élők problémákkal, nehézségekkel küzdenek. Fontos, hogy írásos formában érkezen meg a jelzés a gyermekjóléti központ részére, hiszen ezzel tudjuk működésre bírni a központot.

Mi tévő legyen, ha egy önkéntes veszélyeztetést észlel?

Azonnal jelezze a programfelelőse és a családkoordinátora felé. Nem elvárás, hogy önállóan hozzanak döntést gyermekvédelmi jelzés esetében, erről minden esetben a bagi vagy a dányi team hoz döntést. Előzetesen természetesen tájékozódunk az önkéntesektől, esetleg a helyi intézményektől is.

Milyen információk legyenek a jelzésben?

A jelzést a programfelelős vagy a családkoordinátor írja a telepi teamen megállapodás szerint. A jelzésben fontos minél részletesebben kifejtetni a veszélyeztetettség megnyilvánulását és súlyosságát. Iskolai hiányzás, kriminalizáció, drogfogyasztás, elhanyagolás stb., valamint azt, honnan szerzett tudomást a Bagázs munkatársa a helyzetről azzal együtt, hogy milyen lépéseket tettünk a probléma megoldása érdekében, illetve ebben milyen szerepet vállalt a szülő, gondviselő. Ha van javaslatunk, akkor azt is írjuk be, ha nincsen, akkor mindenképpen kérjük, hogy esetkonferenciát hívjanak össze, amelyben minket is hívjanak meg annak érdekében, hogy közösen keressünk megoldást a gyermek mindenek felett álló érdekében.

Összefoglalva az alapelveink a jelzéssel kapcsolatban:

- Jelzés mindig a gyermek érdekét szolgálja.
- Legyünk transzparenssek a családokkal kapcsolatban, tájékoztassuk őket, hogy a gyermek érdekében, a segítség megkapása érdekében tesszük a jelzést. Ezáltal is

edukáljuk a családokat a gyermekvédelmi rendszer működéséről, funkciójáról, hogy az egy segítő, és nem kizárólag kontrolláló szolgáltatás.

- Buzdítsuk a helyi intézményeket a jelzések megtételére.
- A jelzéseket mindig írásban, a Bagázs nevében tesszük, és elküldjük a családsegítő szolgálatnak, az esetmenedzsereknek és a gyermekjóléti központnak is.
- Nyomonkövetjük, hogy mi a reakciónk és ha folyamatosan fennáll a veszélyeztetés, akkor 2 hetente-havonta újabb jelzéssel élünk.

3. SZÁMÚ MELLÉKLET: TÁJÉKOZTATÓ ÖNKÉNTESSEKNEK

A gyermekvédelmi rendszer leegyszerűsítve alapellátásból és szakellátásból áll.

Alapellátást végez a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (családsegítő) és a Család- és Gyermekjóléti Központ (esetmenedzser).

Bagi családsegítő elérhetőségei:

2191 Bag, Szent Imre utca 52.

Bagi esetmenedzser elérhetőségek:

2170 Aszód, Szabadság tér 9. (Bag, Szent Imre utca 52.-ben van kirendelt iroda, heti 2 napot ebben az irodában vannak, így ha találkozót kell megbeszélni, telefonon érdemes egyeztetni)

Hogyan kerül a család kapcsolatba a családsegítővel?

- a család saját maga kér segítséget
- jelzés útján

Jelzést tehet bármelyik intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül és bármilyen problémát érzékel amely a gyermek veszélyeztetettségére utal (pl. védőnő, óvónő, iskola, rendőrség), illetve bármely magánszemély is!

Mi történik egy jelzést követően?

A családsegítő felveszi a kapcsolatot a családdal. Célja, hogy a családban lévő problémákat feltérképezze, annak megoldásában segítséget nyújtson, a gyermeket a családban tartsa. Lehetséges kimenetek a családsegítővel való találkozást követően:

1. Nem áll fent olyan probléma a családban, ami miatt együtt kell működjének. Ezzel a gyermekvédelmi folyamat lezárul.
2. Van olyan probléma, ami megoldása érdekében együtt kell, hogy működjének. Ekkor a családsegítő és a család együttműködési megállapodást köt, és cselekvési terv készül! A cselekvési tervbe a család és a családsegítő által elvégezendő feladatok vannak foglalva. **Ebből érdemes egy másolatot kérni, egyrészt mert a telepiek általában nem tudják/nem értik, hogy mit várnak tőlük, másrészt, ha esetleg gyermekvédelmi tárgyalásra kerül a sor, az ebben foglaltakra szoktak hivatkozni.**
3. Olyan problémát tapasztal, amely miatt azonnal javaslatot tesz a Gyámhivatal felé hatósági intézkedésre (védelembe vétel, nevelésbe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés)

Védelembe vétel:

1. Mit jelent a védelembe vétel?

A védelembe vett gyerekek esetén a családnak **kötelező** együttműködnie az esetmenedzserrel. Ez egy szigorúbb ellenőrzésű családgondozást jelent, de elsődleges célja még mindig a gyerek családban tartása és a veszélyeztető tényezők megszüntetése.

2. Az eljárás folyamata

Védelembe vételre a családsegítő tehet javaslatot, akkor, ha:

- a családgondozás nem eredményes,
- a veszélyeztetettség továbbra is fenn áll
- a család nem működik együtt

A védelembe vétel az első olyan pont, ahol a Gyámhivatal belép a folyamatba. A védelembe vételi eljárás során egy tárgyalást tartanak a Gyámhivatalban. A tárgyalásra meghívják a családot, a családsegítőt és azokat a személyeket, akik érdemi információval rendelkeznek (pl. védőnő). A tárgyalás végén határozatot hoznak. Ha a tárgyalás a védelembe vétel elfogadásával zárul, akkor a családsegítő feladata véget ér és az ügy átkerül az esetmenedzserekhez.

Az esetmenedzser egy **gondozási-nevelési tervet készít**, amely a cselekvési tervhez hasonlóan feladatokat határoz meg. **Ebből szintén érdemes másolatot kérni!!**

3. Meddig tart a védelembe vétel?

A védelembe vételt évente felülvizsgálják, ugyanúgy tárgyalás keretében, ahol meghallgatják a családdal dolgozó szakembereket és családot is. Ha a család úgy gondolja, hogy a védelembe vételt okozó problémák megszűntek, akkor saját maga is kérvényezheti a felülvizsgálatot.

A tárgyalás kimenetelei:

- A védelembe vételt megszünteti, ha az ezt okozó problémák megszűntek.
- A védelembe vételt továbbra is fenntartja, ha a problémák továbbra is fent állnak, de nem lettek súlyosabbak. **DE! folyamatosan max. 2 évig lehet védelem alatt.** (az a gyakorlat, hogy ha 2 éve fennáll a védelembe vétel, de a probléma nem szűnik meg, azonban kiemelni sem akarják a gyereket, akkor a védelembe vételt megszüntetik és később újra védelem alá helyezik.)
- Gyermek kiemelése a családból, ha a probléma súlyosabbá vált.

A gyermek családból való kiemelése történhet ideiglenes hatályú elhelyezéssel vagy nevelésbe vétellel.

A gyermeket védelem alá helyezhetik iskolai hiányzás miatt is! Ha a gyermek egy tanév alatt eléri az 50 óra igazolatlan hiányzást, akkor hivatalból megindul a védelembe vételi eljárás (16 év alatti gyerek esetén kötelezően, 16 év felett esetlegesen). Ebben az esetben a családi pótlék is megvonásra kerül.

A családi pótlék visszaállítását a Gyámhivatal vizsgálja felül 3 havonta. Ha a vizsgált időszakban a gyereknek 5 óránál kevesebb igazolatlan hiányzása van, akkor a családi pótléket visszaállítják.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

1. Mi az ideiglenes hatályú elhelyezés (IH)?

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy olyan szinten veszélyeztetve van (pl. bántalmazás, elhanyagolás, életveszély stb.), hogy azonnali elhelyezése szükséges, akkor a gyermeket a családból azonnal kiemelik és elhelyezik. Ilyenkor a szülői felügyeleti jog és a gondozási, nevelési jog szünetel. A döntést megfellebbezni nem lehet!!

2. Hol helyezhetik el a gyereket?

- a. olyan hozzátartozónál, aki alkalmas a gyerekek nevelésére és a körülmények is adottak. (ez az első, amit a gyámhivatal vizsgál)
- b. nevelőszülőnél (abban az esetben, ha gyerek 12 éven aluli)
- c. gyermekotthon (12 éven felüli gyerek kevés eséllyel kerül nevelőszülőkhöz)

3. Mi történik az IH után?

A Gyámhivatal 30 napon belül felülvizsgálja az ügyet (gyakorlatban sajnos ritkán történik meg 30 nap után, inkább 2-3 hónap). Ha azok az okok, ami miatt az IH-t elrendelték megszűnnek, akkor a gyermeket hazagondozzák. Az okok megszűnését bizonyítani kell. Itt van lehetőség kérvényezni, hogy a Gyámhivatal a tárgyalásra meghívjon támogató személyt vagy szakvéleményt kérjen!

Ha a kiváltó okot nem sikerül megszüntetni, akkor a gyermek, nevelésbe vételéről döntenek.

Nevelésbe vétel:

1. Mi a nevelésbe vétel?

Ha a családban fennálló problémák nem teszik lehetővé, hogy a gyermek a családban nevelkedhessen, akkor a családból kiemelve nevelőszülőhöz, vagy gyermekotthonba helyezik el. Ebben az esetben a szülők felügyeleti és gondozási, nevelési joga szintén szünetel.

A nevelésbe vétel az utolsó eszköz, amivel a Gyámhivatal élni tud. Ezt meg kell, hogy előzze az alapellátás, a védelembe vétel, estelegesen gyermekek átmeneti otthonába való helyezés vagy családba fogadás. Ha semmi nem működik, akkor kerül a gyerek szakellátásba.

Mi a teendő a kiemelést követően?

A Gyámhivatal határozatban szabályozza a láthatás időpontját, helyét és módját. Általában személyes találkozóra havonta 1-2 alkalommal van lehetőség, 2 órás időtartamba. Valamint heti rendszerességgel telefonon lehet a gyerekekkel beszélni.

Minden kapcsolattartás alkalmával alá kell írni a kapcsolattartási naplót, mivel ez bizonyítja, hogy a szülők és a gyerekek megjelentek. Fontos! Ha a szülő fél éven keresztül nem látogatja a gyermeket, akkor örökbe fogadhatóvá nyilvánítják őket.

A szülők a családsegítővel és az esetmenedzserrel kapcsolatban maradnak a gyermek kiemelése után is. A nevelésbe vételt rendszeresen (évente) felülvizsgálják. Amennyiben a problémák megszűnnek, lehet kérelmezni a gyermekek hazagondozását.

Hova lehet panasszal fordulni?

1. A gyermek kijelölt gyermekvédelmi gyámjához (ezt a nevelésbe vételi határozatban jelölik ki.)
2. A gyermekjogi képviselőhöz

Bagi gyermekjogi képviselő elérhetőségei:

Név: Juhász Leventéné

e-mail: leventene.juhasz@ijb.emmi.gov.hu

telefon: 06 20 489 9629

3. Illetékes Gyámhivatalhoz

Intézmény: Pest Megyei Kormányhivatal, Gyámügyi Osztály

Cím: 2170 Aszód, Szabadság tér 9.

E-mail: aszod@pest.gov.hu

TEGYESZ szerepe:

A gyermek gondozási helyének meghatározása az illetékes Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (TEGYESZ) feladata.

Pest Megyei TEGYESZ

Cím: 1148 Budapest, Fogarasi út 22.

Telefonszám: +36 1 354 34 40

E-mail: titek@pmtgyeszi.hu

A testvéreket egy gondozási helyre kell, hogy kerüljenek. Azoknál a családoknál, ahol sok gyerek van, nehéz olyan nevelőszülőt találni, aki vállalja a testvérek együtt nevelését. A

helyzetet tovább bonyolítja, ha a gyerekek között nagyobb életkori eltérés van. Ennek az a következménye, hogy ha nem találnak megfelelő helyet a gyerekeknek, akkor az IH vagy a nevelésbe vétel elhúzódik, illetve, hogy a testvéreket egymástól elválasztva különböző nevelési helyre helyezik el.

FELHASZNÁLT IRODALOM

ACZÉL Zs. (2018): 7 év A legfontosabb változás. A Bagázs Közhasznú Egyesület közösségi munkájának a hatása a bagi szegregátumban. *Párbeszéd*, 4. sz.

http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/5c1cb5f72be0b/szerzo/07_Aczel_Zsofia_7ev.pdf

BABUSIK F. (2007): Magyarországi cigányság – strukturális csapda és kirekesztés. *Esély*, 1. sz. http://www.esely.org/kiadvanyok/2007_1/babusik.pdf

CASTEL, ROBERT (1993): *A nélkülözéstől a kivetettségig-a "kiilleszkedés" pokoljárása. Esély*, 3.szám.

FERGE Zs. – DARVAS Á. (szerk) (2014): *Civil jelentés a Gyerekesélyekről*, 2012-2013. Gyerekesély Közhasznú Egyesület, Budapest.

KEMÉNY I. – JANKY B. – LENGYEL G. (2004): *A magyarországi cigányság, 1971–2003*. Gondolat, Budapest.

KERTESI G. – KÉZDI G. (2016): *roma fiatalok esélyei és az iskolarendszer egyenlőtlenségei*. Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság - és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság-tudományi Intézet.

https://mta.hu/data/dokumentumok/egyeb_dokumentumok/2016/BWP1603%20KG%20KG.pdf

OECD (2018): *A Broken Social Elevator? How to Promote Social Mobility?*

<http://www.oecd.org/social/broken-elevator-how-to-promote-social-mobility-9789264301085-en.html>